

Mahatma Gandhi: "En nasjons storhet og dens moralske framskritt kan måles etter hvordan den behandler sine dyr."

PROSJEKT TELEMARSKATTEN

Mattilsynet, avdeling Telemark

VISJON:

«Alle katter skal ha et hjem og en ansvarlig eier.»

Innholdsfortegnelse:

1. Innledning.....	3
2. Sammendrag.....	4
3. Idè/modell.....	4
4. Prosjektdirektiv.....	5
5. Gjennomføring.....	9
6. Avklaringer som er gjort i MT under prosjektperioden.....	12
7. Forebygging og håndtering av hjemløse katter.....	13
8. Hvordan er helsetilstanden i store kattehold?.....	15
9. Uttalelser fra privatpraktiserende veterinærer.....	16
10. Konklusjon.....	18
11. Flytskjema etter modell Telemarkskatten.....	20
12. Prosjektgruppa sin anbefaling.....	20
13. Vedlegg:.....	21
- Eksempel på samarbeidsavtale	
- Eksempel på skjema for håndtering av katt	

Innledning:

Telemarkskatten er et pilotprosjekt i Mattilsynet region Øst, lokalt avgrenset i avdeling Telemark. Prosjektet ble primært gjennomført i perioden 01.10.16 – 01.04.17, men prosjektgruppa vurderte det som formålstjenlig å forlenge perioden til 31.12.2019.

Bakgrunn for pilotprosjektet er oppgaven som ble gitt av Mattilsynets hovedkontor i BDS 2016-2018, samt OTP 2017- 2019. Disse oppgavene ble gitt med bakgrunn i Mattilsynets risikonotat 2016-2017:

- Risikonotat 2016- 2017

Eierløse katter er også en stor gruppe dyr der risikoen for dårlig dyrevelferd er stor. Regelbruddet skjer egentlig når en katteholder ikke passer godt nok på katten sin, slik at den blir hjemløs eller opphav til hjemløse katter. For avkom etter hjemløse katter som lider på grunn av kulde, sult og sykdom, er det ingen person som har begått regelbrudd. Vi har likevel valgt å omfavne hele problematikken når vi her vurderer risikoen for dårlig velferd ut fra brudd på dyrevelferdsreglene. C 12: Sannsynligheten regnes som stor og konsekvensen som moderat. (side 11)

God samhandling med dyrevernorganisasjoner og kommunale etater vil være viktig for å avklare roller og ansvar. (side 12)

- Mattilsynet- BDS 2016-2018 datert 22.01.2016.

Regionene skal sette i gang et arbeid med å redusere og håndtere problemet med forvillede katter. Interregionalt fagforum dyrevelferd skal foreslå en retningslinje for håndtering av problemsituasjoner. Regionene skal søke dialog med aktuelle aktører i kommunene for å komme frem til enighet om problemets natur og ansvaret for håndteringen.

- Mattilsynet – Operativt tilsyn 2017-2019 endelig av 120916.

Regionene skal videreføre arbeidet med å redusere og håndtere problemet med hjemløse katter, i tråd med den nye retningslinjen. Regionene skal søke dialog med aktuelle aktører i kommunene for å komme frem til enighet om problemets natur og ansvaret for håndteringen. Regionene skal også samarbeide med dyrevernorganisasjoner der det er naturlig.

Sammendrag:

Prosjektet tok sikte på å tydeliggjøre roller og ansvar mellom kommuner, politi, dyrevernorganisasjoner og Mattilsynet i forhold til forvillede katter.

(På grunn av lite ressurser har prosjektet endret noe karakter underveis.) Det har vært en del forvaltningsmessige uklarheter i forhold til katt og ansvar. Flere avklaringer er initiert av prosjektet, blant annet en tydeligere definisjon av dyreholderbegrepet. Mattilsynet hovedkontoret har dessuten laget en nyttig retningslinje for håndtering av hjemløse katter i løpet av prosjektperioden.

Prosjektet har løst kattesaker på litt ulike måter, blant annet fordi katteeier/katteholder/kattefører har hatt ulike roller og ulike ressurser. I samarbeid har vi løst ca 30 saker og håndtert ca 200 katter. Rapporten beskriver ikke alle sakene i detalj. Vi har lagt vekt på å beskrive dyrevelferden for kattene i prosjektet, utfordringene rundt ansvar for umerkede katter, praktiske utfordringer og økonomiske utfordringer. Prosjektet har gitt økt avklaring i forhold til hva de ulike aktørene kan bidra med. Privatpraktiserende veterinærer har gitt positive tilbakemeldinger om at prosjektet er et viktig bidrag for å bedre dyrevelferden. Den foreslåtte samarbeidsmodellen fordeler oppgaver og utgifter mellom dyrevernorganisasjonene og Mattilsynet. Modellen er effektiv, varig og gir god dyrevelferd. Den gir forutsigbarhet for publikum og godt omdømme for både dyrevernorganisasjonene og Mattilsynet.

Idè/modell:

Med utgangspunkt i at hjemløse katter er et komplekst problem, ønsket prosjektet å prøve ut hvordan ulike aktører kan bidra til effektive og gode løsninger for store kattehold og i frittlevende kattekolonier. Med gode løsninger menes optimale løsninger for hver enkelt katt etter en individuell vurdering. Den enkelte sak anses som løst når der ikke lenger blir født uønskede kattunger.

Samarbeidsmodellen foreslår et privat-/offentlig samarbeid der ansvar, oppgaver, ressursbruk, rammer og løsning er forhåndsavtalt i den enkelte sak slik at ingen av aktørene har urealistiske forventninger. På den måten kan både Mattilsynet og dyrevernorganisasjonene ha fokus på gode, praktiske løsninger i stedet for å diskutere alle typer problemstillinger hver eneste gang. Med

tiltakende stramt budsjett for MT vil det være nødvendig med et økt privat-/offentlig samarbeid for å kunne løse utfordringer på dette området.

Samarbeidsmodellen bør innledes med et møte hvor aktørene avklarer forventninger og rammebetingelser.

Prosjektdirektiv (Versjon 08.11.16)

Prosjektnavn:

Telemarkskatten

(Forebygging og reduksjon av forvillede katter på kort og lang sikt)

Prosjektgruppe:

Gry Bø (prosjektleder)

Katrine Kjellstrøm- Hoel

Pia Paulsen

Referansegruppe:Porsgrunn kommune

- Miljørettet helsevern,
- kommunelege,
- omsorgstjenesten/psykisk helse.

Dyrevernerorganisasjoner

- Redd dyra Telemark
- SPCA Telemark

Politiet

- (Miljøkoordinator i politiet)

Privatpraktiserende veterinærer

- (privatpraktiserende veterinær i Porsgrunn, evt DNV Telemark)

Styringsgruppe:

Jan Egil Aronsen, avdelingssjef, Mattilsynet, avdeling Telemark.

Prosjektperiode:

01.10.16 – 01.04. 2017 – forlenget til 31.12.2019.

Bakgrunn for prosjektet:

Det er et stort antall katter i Norge som er tilsynelatende hjemløse. I tillegg blir det født mange kattunger hvert år som går for «lut og kaldt vann».

Mange av disse dyrene lider, og samfunnet har ingen god og helhetlig løsning for håndtering av dette. Fordi katten er et kjæledyr (og ikke vilt), så har Mattilsynet

en sentral rolle i saken. Målet er å forebygge og redusere antall hjemløse katter gjennom å hindre tilførsel av nye hjemløse individer, samt sikre en god håndtering av de individene som allerede er hjemløse. Det er også et mål å lage god rolleavklaring og gode samarbeidsrutiner mellom kommunen, dyrevernorganisasjonene og Mattilsynet slik at hjemløse katter blir håndtert på en god og effektiv måte. Det er ønskelig å prøve ut en samhandlingsmodell i Porsgrunn kommune. Parallelt er det ønskelig å få en politisk aksept for at hjemløse katter er en dyrevelferdsmessig utfordring som koster penger å løse.

Effektmål

1. Mattilsynet.
 - 1.1. Etablere gode og effektive rutiner i kattesaker.
 - 1.2. Bedre omdømme i kattesaker fordi man velger kastrering på et tidlig tidspunkt framfor avliving på et senere tidspunkt.
 - 1.3. Skaffe oversikt over problemstillingen og sikre at utviklingen går i riktig retning.
2. Publikum.
 - 2.1. Skape klarhet i hvor publikum skal henvende seg for å få hjelp i kattesaker.
 - 2.2. Bidra konstruktivt til at katterelaterte konflikter blir løst.
 - 2.3. Lette muligheten for å finne igjen egen bortkommen katt.
3. Hjemløse katter og kattehold uten formeringskontroll.
 - 3.1. Finne tilbake til hjemmet for katter som er forvillet.
 - 3.2. Forebygge hjemløshet gjennom sterilisering og id-merking.
 - 3.3. Sørge for at syke og skadde forvilledde katter får hjelp.
 - 3.4. Sørge for at flest mulige katter har et hjem.
 - 3.5. Øke kattens status i samfunnet. (avliving ikke lenger hovedtiltak)

Resultatmål

1. Det er etablert et formalisert samarbeid mellom kommunen, dyrevernorganisasjoner, veterinærer og Mattilsynet slik at kattesaker blir håndtert kjapt, rimelig og effektivt til kattens beste.
2. Færre hjemløse katter.
3. Større andel id-merkede katter.
4. Det er skapt en politisk aksept for at hjemløse katter er et dyrevelferdsmessig problem vi ikke ønsker å ha i Norge, og det er forståelse for at dette problemet koster penger å løse. (langsiktig mål)

Hovedtiltak

1. Tydelig rolleavklaring og samarbeid mellom dyrevernorganisasjonene, kommunene og Mattilsynet.
2. Hindre produksjon av uønskede kattunger gjennom en til en rådgivning + telefonoppfølging eller forvaltningsvedtak.
3. Hindre at eide katter må håndteres som eierløse gjennom en til en rådgivning om id-merking + telefonoppfølging eller forvaltningsvedtak.
4. Rask inngripen med sterilisering som foretrukket tiltak.
5. Påvirke politikere og andre samfunnsaktører til å sette hjemløse katter på dagsorden.

Gjennomføring:

Det første året ble det gjennomført møter med helseetaten i Porsgrunn kommune, politiet og dyrevernorganisasjonene Redd dyra og SPCA Telemark. Prosjekt Telemarkskatten hadde ikke noe budsjett. Møtene avklarte at alle ønsket å bidra, men ingen offentlige etater hadde budsjettmidler.

Porsgrunn kommune og Redd dyra sa seg villig til å dele ut en enkel informasjonsbrosjyre om katt til aktuelle katteeiere/katteholdere. Informasjonsbrosjyren var laget med tanke på å være veldig lettlest og samtidig ha et tydelig budskap. Brosjyren var laget av prosjektgruppa.

Kattebrosjyre

Vedlegg 1.

Redd dyra og SPCA hadde satt av 40 000 kroner til en kastreringskampanje hvor de hadde fått med de lokale dyreklinikkene til å kastre katter til sterkt reduserte priser. Mattilsynet bidro med brosjyrer og videreformidling av informasjon om kastreringskampanjen til alle de 18 kommunene i Telemark. Selv om kastreringskampanje ikke var direkte planlagt i prosjektet, anses en slik kampanje å være et godt forebyggende tiltak mot hjemløse katter. Målgruppen for kampanjen var katteeiere med lite penger. 40 hunnkatter og 46 hannkatter ble kastret.

I prosjektperioden ble ca 30 kattesaker håndtert. Det er vanskelig å avgrense prosjektet i forhold til antall saker fordi dyrevernorganisasjonen Redd dyra hadde større kapasitet enn Mattilsynet. Enkelte saker er håndtert av dyrevernorganisasjonene alene, og de er ikke med i denne rapporten.

I de aller fleste kattesakene fantes det en dyreeier, en dyreholder eller en dyrefører. Personens syn på sin egen rolle i forhold til kattene, påvirket prosjektets tilnærming i saken. De aller fleste som hadde store kattehold hjemme eller i nærområdet ønsket hjelp til å få kontroll på situasjonen, få kontroll på formeringen eller til å avslutte katteholdet.

Som regel var det nødvendig å fange kattene i kattefeller. Enkelte dyreeiere/dyreholdere var i stand til å bidra i fangstarbeidet, andre ikke.

I de fleste sakene var det Redd dyra som utførte fangstarbeidet. De hadde kompetanse, tålmodighet og utholdenhet, og også tid. Innfangshjelpen har vært til stor nytte for Mattilsynet, og innfangingsperioden har vært 1-4 uker i hver enkelt sak.

Frivillige dyrevernsorganisasjoner har fanget katter på oppdrag fra Mattilsynet, men de har ikke egne folk i hele Telemark. Prosjektet har vist at det er vanskelig å løse kattesaker rent praktisk der Mattilsynet ikke har tilgang på frivillige organisasjoner. Vi har kattesaker som ikke er løst selv om feller er lånt ut.

Flere av sakene vi har løst, har vært forsøkt løst tidligere av Mattilsynet eller av naboer. Naboer har hatt skyteaksjoner mer eller mindre i samarbeid med katteeier/katteholder, noe som nesten alltid har begrenset effekt. Koloniene har blusset opp igjen etter noen år.

Med frivillige organisasjoner på laget, er det mulig å oppstalle katter midlertidig i påvente av medisinsk vurdering og tamhetsvurdering. Redd dyra har f.eks. et kattehus med isolat og et godt nettverk med fosterhjem. De har også en rutine for veterinærundersøkelse av nye katter og forholder seg til veterinærens medisinske råd. Mattilsynet vurderer utsorteringen av omplasseringsdyktige katter som bra. Veterinærundersøkelser, behandling og eventuell avlaving koster penger. Fordi prosjekt Telemarkskatten ikke har disponert eget budsjett, har det vært litt uklart hvem som skulle dekke veterinærundersøkelser,

behandling og eventuell avliving. Prosjektgruppa foreslår derfor at Mattilsynet dekker en fast sum pr katt for å sikre at sakene blir løst. Prosjektet har avdekket at det er umulig å finne gode og varige løsninger uten hjelp til fellefangst, midlertidig oppstallingssted og tilgang på et omplasseringsapparat.

Prosjektets erfaringer viser at katter som ikke har tilgang på bolighus og varme om vinteren har ekstra helseutfordringer. Katter som ikke har tilgang til bolig der mennesker bor, blir sett og sosialisert i mindre grad. Sykdom, skader og død blir ikke oppdaget, og lidelsene kan være store.

Prosjektet har håndtert flere saker med rene utekatter. Tre av eksemplene hadde kolonier på ca 20 katter hver. Kattene fikk mat, men ingen annen oppfølging. De bodde i et uthus eller i en carport. Det var fri formering, hadde vært det i årevis i to av koloniene. Det er viktig å understreke at tilgang på mat alene ikke er nok for å gi katter akseptabel velferd. Katten som art er på mange måter selvstendig og overlevelsedyktig, men det er mye lidelse og et brutalt liv for veldig mange individer. Dødeligheten er stor i slike utekolonier, for både antall og aldersfordeling burde ha vært større internt i den enkelte koloni. Vår vurdering er at det var praktisk talt ingen katter som var eldre enn 3-4 år.

Alle disse sakene har startet med en bekymringsmelding. Prosjektet har kommet til at samarbeidsmodellen er avhengig av at Mattilsynet er ansvarlig for saken og legger rammer for håndteringen. Dyrevernorganisasjonene gjør mye godt arbeid, men er ofte avhengig av at Mattilsynet understreker alvorret i saken og fatter vedtak om pålegg hvis nødvendig. Noen katteeiere/katteholdere ønsker ikke innblanding og vil ikke kastrere. Da får ikke en frivillig organisasjon utrettet noe som helst.

Avklaringer som er gjort i Mattilsynet under prosjektperioden:

Det finnes ingen forskrift som regulerer hold av katt. Det er derfor Dyrevelferdsloven som regulerer Mattilsynets håndtering av katt. I den forbindelse er det gjort noen avklaringer.

- Det er laget en retningslinje for Mattilsynets håndtering av hjemløse katter.
- Det er gjort en beslutning på at rutinemessig avliving av kattunger som formeringskontroll er lovstridig.
- Det er gjort en beslutning på at man ikke nødvendigvis blir en dyreholder for masse katter kun ved å sette ut mat.

Retningslinje for hjemløse katter

Mattilsynet,
Hovedkontoret

Vedlegg 2

Rutinemessig avliving av kattunge

Interregionalt fagforum
dyrevelferd, Mattilsynet

Vedlegg 3

Om begrepet dyreholder

Interregionalt fagforum
dyrevelferd, Mattilsynet

Vedlegg 4

Forebygging og håndtering av hjemløse katter

Første mål:	Det skal fødes færrest mulig uønskede og uplanlagte kattunger i private kattehold.
Andre mål:	Hindre at hjemløse katter formerer seg, da slike kattunger <u>alltid</u> er uønskede.
Tredje mål:	Sikre god velferd for hjemløse katter gjennom å skaffe katten en ansvarlig eier der det er mulig.

Mattilsynet har samarbeidet med dyrevernonorganisasjonene på ulike måter. I kattehold innomhus har det vært naturlig at dyrevernonorganisasjon har hatt en ren mottaksrolle. I kattehold utendørs, har dyrevernonorganisasjonen også bidratt med fellefangning og transport til fosterhjem eller dyreklinikk.

De fleste sakene i prosjektet har blitt løst i samråd med katteeier, katteholder eller kattefôrer. Personen har vært inneforstått med at katteholdet har vært ute av kontroll, eller vedkommende har ikke erkjent noe ansvar for kattene på eiendommen («villkatter»). Målet med håndteringen av katteholdene har vært formeringskontroll og god velferd for tamme katter. Katter som er uegnet for omplassering, har blitt avlivet.

I et samarbeid mellom Mattilsynet og en dyrevernonorganisasjon er det en forutsetning at Mattilsynet eier saken. Det betyr at saken må initieres med en bekymringsmelding til Mattilsynet. Mattilsynet må eie saken fordi det er vi som er bundet av forvaltningsloven på en måte som ivaretar rettighetene til katteeier, katteholder eller kattefôrer.

En sak må begynne med et tilsyn. Utfordringen er at det er svært vanskelig å observere kattene og deres helsetilstand. Ofte er kattene svært sky. Dersom bekymringsmeldingen sier at det er mange katter, så er det som regel sant. Katteholder vil ofte bekrefte at det er mange, men vet kanskje ikke hvor mange eller hvordan de har det.

Det er ikke mulig å vurdere helsetilstanden i et kattehold uten å undersøke kattene fysisk. Svært ofte er det nødvendig å fange kattene i feller for å få til dette. I flere tilfeller er det nødvendig å sedere kattene, da tannproblemer ofte er en smertefull utfordring som er vanskelig å dokumentere på en katt som ikke er tam.

Kattene må fanges fysisk. Dette kan ta både dager og uker, da kattefanger må overvåke fellene inntil alle kattene er fanget. I noen tilfeller kan man alliere seg med en lokal person som kan se til fellene, men da må vedkommende ha et telefonnummer han/hun kan ringe hvis en katt blir fanget. Deretter må katten

- transporteres til et oppbevaringssted der de får mat, vann, tilsyn og omsorg inntil videre skjebne er bestemt.
- evt transporteres til veterinær for undersøkelse og behandling eller avlivning.
- ha tilsyn inntil den er ferdig med behandling, inkl kastrering.
- omplasseres til permanente hjem.

Alle disse trinnene i håndteringen krever ressurser, både i form av tid, krefter, penger, transportmidler og lokaliteter.

Hvordan er helsetilstanden i store kattehold?

Store kattehold eller kattekolonier har det fellestrekket at individene sjelden er hos veterinær. Dyretettheten er stor. Vaksinasjonsstatus er lik null, og virussykdommer er ikke uvanlig. Luftveissykdommer og øyebetennelser forekommer hyppig. Praktisk talt alle individer har innvollsorm. Ganske mange kattehold er også plaget av øremidd.

Vi observerte mye tannproblemer, fra brukne tenner til alvorlige, purulente betennelser i tenner, tannkjøtt og/eller kjevebein. Noen individer hadde gamle, ubehandlede sår og skader, bl.a. hadde en katt et avrevet bakbein og en annen hadde et gammelt beinbrudd som var grodd feil.

Flere kattehold/kattekolonier har kattunger i ulike aldre, dvs en indikasjon på små kull eller få overlevende i hvert kull. Selv om det var vanskelig å aldersbestemme de voksne kattene, så fikk vi inntrykk av at de fleste kattene var unge. Det var få individer som ble vurdert å være eldre enn 3-4 år.

Uttalelser fra privatpraktiserende veterinærer som har håndtert katter i prosjektet:

Veterinær Engeland fra Anicura Telemark Gvarv Dyreklinikk

Hei,

Så flott at du tar opp dette. Jeg er enig i at hjemløse katter er et stort problem i Norge. Nedenfor følger noen argumenter du kan bruke:

I Norge har vi en ganske krevende vinter for vilt men også for villkattene. Det som er ille er at de også må leve gjennom vinteren - med de utfordringer det medbringer for å skaffe mat.

I tillegg er det sannsynlig at villkattene bidrar til å vedlikeholde virusinfeksjoner som FIV/FelV/FIP i den norske kattepopulasjonen.

Vedlagte journaler viser at kolonier av villkatter har betydelige helseutfordringer.

Inge Vogt Engeland

Autorisert dyrlege

PhD

Spesialist i smådyrsykdommer

inge.engeland@anicura.no

Epikrise (Kass 2
(15.11.2029)).pdf

Epikrise (Katt 1
15.11.2019).pdf

Sykehistorie (Katt 3
(15.11.2019)).pdf

Sykehistorie (Katt 4
(15.11.2019)).pdf

Vedlegg 5a

Vedlegg 5 b

Vedlegg 5c

Vedlegg 5d

Hei,

Mitt syn på problemet som omhandler eierløse katter i Norge, er at det er en svært kritisk situasjon som dreier seg om dyretragedier i et massivt omfang. De tragediene forbigår i stillhet da befolkningen generelt ikke eksponeres for disse skjebnene i like stor omgang som frivillige i dyrevernsorganisasjoner, Mattilsynet og dyrleger. Dersom det hadde blitt innhentet tall fra nevnte organer ville vi i langt større grad fått avdekket hvor ille situasjonen faktisk er og hvor mange katter som mister livet årlig- og det er de «heldige» som blir avlivet humant. Man kan anta at det er en vesentlig prosentandel som omkommer ute enten ved at de fryser i hjel, sulter i hjel eller dør av sykdom.

Vi tar imot flere hundre hjemløse katter fra Redd Dyra i året og i den grad det er mulig og forsvarlig vil disse kattene motta nødvendig veterinærbehandling og forsøkt omplassert. Det er imidlertid ofte tilfeller hvor et minimum av kattene får leve, da dreier det seg ofte om kolonier. Bare denne høsten 2019 har min klinikk bistått med avliving av en rekke koloni katter innhentet av Redd Dyra Telemark. Våre veterinærer hadde mellom 3 og 5 avlivinger daglig av katter og det er en psykisk påkjenning for personalet å være de som står og avslutter alle disse livene dag etter dag. Det er riktignok ingen tvil om at det er den eneste mulige løsningen. Samtlige av kattene vi avlivet var ekstremt redde og ikke håndterbare. De bar preg av lite eller ingen menneskelig kontakt og oppførte seg som ville dyr. De var alle svært avmagret- dette er trolig en kombinasjon av vanskelige ernæringsforhold og at katter som går ute i tillegg er fulle av innvollsorm. Samtlige av kattene hadde skader og sår av varierende grad. Mange hadde knekte og betente tenner, mange hadde sår og verkebyller, noen hadde store flenger som burde vært sydd, flere katter var svært syke og over halvparten hadde ørene fulle av øremidd. Disse funnene er representert i majoriteten av hjemløse katter vi får inn og det er ingen tvil om at disse dyrene lider.

Det er mange måter dette problemet kan forebygges på. Først og fremst må det en bevisstgjøring til for å oppfordre til kastrering av katter for å hindre uønskede og unødvendige kull. Videre burde det bevilges mer midler til de som jobber med disse tingene for å bidra til å innhente kolonier og redusere reproduksjon av kattene som er eierløse. Det burde være obligatorisk ID merking av eide katter for å kunne gjenforene de som kommer på avveie.

Frivillige organisasjoner og mange dyreklinikker bidrar i stor grad til å bekjempe problemet men dette er av nasjonalt omfang og burde belyses i langt større grad.

Mvh

Camilla Aschehoug Krogsrud

Daglig leder, DVM, PGDip CABC

+47 911 76 929

Camilla.krogsrud@anicura.no

Baltasar.pdf

Kasper.pdf

Lita.pdf

Vedlegg 6a

Vedlegg 6b

Vedlegg 6c

Konklusjon:

Prosjektgruppa vurderer at hjemløse katter og store kattehold med fri formering har store dyrevelferdsproblemer som ikke lar seg løse uten iverksetting av tiltak.

Mattilsynet, som forvalter av dyrevelferdsloven, har en sentral rolle i problemløsningen da Mattilsynet primært er den som har hjemmel til å håndtere hjemløse katter. Forøvrig har politiet også hjemmel i dyrevelferdsloven til å ta katter i midlertidig forvaring.

Det er viktig å vurdere kattene individuelt, jf Dyrevelferdsloven § 3 og håndtere sakene i tråd med Mattilsynets samfunnsoppdrag: fremme god dyrevelferd og respekt for dyr.

Vi mener at dyrevelferdslovens krav om hensyn til dyrs egenverdi er oppfylt dersom den enkelte katt får et opphold i midlertidig forvaring i tre døgn. I løpet av tre døgn bør katten klare å roe seg slik at det er mulig å vurdere tamhetspotensiale og helse slik at dyrevernorganisasjonen kan avgjøre om de vil satse på katten eller ikke. Dersom katten ikke blir vurdert som en

omplasseringskandidat, bør den avlives på Mattilsynets regning i løpet av dag tre. Om dyrevernorganisasjonen trenger lenger vurderingstid enn tre døgn, må en eventuell avliving belastes eget budsjett. På denne måten vil vi få en fortgang i håndteringen som ivaretar både dyrets egenverdi, dyrevernorganisasjonenes kapasitet og Mattilsynets ressursbruk.

Kommunene har ansatte som har gode forutsetninger til å melde inn potensielle kattesaker til Mattilsynet gjennom sitt virke i primærhelsetjenesten. En god dialog med kommunelegene vil gi raskere inngripen som gjør at det blir færre katter å håndtere. Færre katter gir både mindre lidelse og redusert behov for ressurser til selve håndteringen.

Private dyrevernorganisasjoner er en stor ressurs som kan bidra til å løse kattesaker gjennom fellefangst, transport, midlertidige oppholdssteder og omplasseringsformidling. Denne ressursen er helt nødvendig for å løse disse sakene på en ressurseffektiv måte, og prosjektgruppa foreslår å inngå en avtale som sikrer dyrevernorganisasjonen godtgjørelse for sine utgifter. En slik avtale må være mellom Mattilsynet og dyrevernorganisasjonen, og ikke mellom kattefører/katteholder og dyrevernorganisasjonen. Det er Mattilsynet som skal «eie» saken og sette rammene for løsningen.

Privatpraktiserende veterinærer har en viktig og vesentlig plass i håndtering av hjemløse katter og store kattehold. Privatpraktiserende veterinærer kan dokumentere helseutfordringer, og de bidrar til nødvendig formeringskontroll, bedre helse og god velferd.

Samarbeidsmodellen tar utgangspunkt i at de fleste mennesker ønsker et kattehold som er oversiktlig og har et begrenset antall individer å følge opp. Skal modellen lykkes, er det nødvendig med jevnlig dialog for å bygge respekt og tillit mellom samarbeidspartene.

Denne samarbeidsmodellen vil ha optimal effekt dersom det innføres obligatorisk id-merking og kastrering for frittgående katter i Norge, der man får kastreringsunntak for avlsdyr.

Det er vanskelig å se for seg alternative modeller dersom det er ønskelig å løse disse sakene.

Flytskjema etter modell Telemarkskatten:

Flytskjema etter
modell Telemarkskat

Vedlegg 7

Prosjektgruppa sin anbefaling:

1. Kortsiktig tiltak:

1.a) Mattilsynet og frivillige dyrevernorganisasjoner inngår en forpliktende samarbeidsavtale som kan aktiveres i enkeltsaker.

1.b) Avtalen skal gi dyrevernorganisasjonen godtgjørelse for utgifter etter takst i saker der dyrevernorganisasjonen bistår Mattilsynet. Avtalen skal sikre at sakshåndteringen er i tråd med forvaltningsloven og dyrevelferdsloven.

2 . Langsiktig tiltak:

2.a) Regelverket revideres slik at katteeiers ansvar blir tydeliggjort, blant annet med obligatorisk id-merking og med påbud om formeringskontroll for frittgående katter.

2.b) Det igangsettes en utredning for å vurdere om frivillige organisasjoner skal settes i stand til å bistå Mattilsynet over hele landet og på hvilken måte dette bør gjøres.

Vedlegg til selve samarbeidet:

1) Eksempel på samarbeidsavtale

Utkast til avtale

Vedlegg 8

2) Eksempel på skjema for håndtering av katt

Utkast til skjema for
håndtering av katt

Vedlegg 9

